

Wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a GALATIYA

Ga use á Paul

¹ Náwa wakita na yá anƙwa puwetá ba iya Paul ya slebela á Yaisu *Almasiihu. A givaa urimagweka slebela ñanna, a beliyaa urimagweka, a beliyaa ba Yaisu an ire-aara tá antara Eddeñara Dadaamiya na a tsante am faya na.

² Iya, ñá antara emnde a fetarfe na tá áhuna baɗemme, ñá anƙwa á gakur use á ñere ge kure kwa emnde a fetarfe na kwá am larde á Galatiya baɗemme.

³ A magarakuránmaga tara Eddemiya Dadaamiya antara Yaakadada Yaisu Almasiihu ñgurna, a varakurteva hairire.

⁴ Yaisu Almasiihu a yaa ba shifa-aara ge enzlamise miya am haypa-aha-miya, geni a shanka adaliye duniya laakire na hakuma áte miya mazla-aara. A maganaahe á ba áte una á kataná Eddemiya Dadaamiya.

⁵ Galaumigálá Dadaamiya dem ba ge ɗekideki.
*Aamin.

Baaka labare á higa umele sey ba palle na

⁶ Yá maga ba najipu áte kure, aɗaba Dadaamiya a magakuraa ñgurna á kya erva an Yaisu *Almasiihu, a gakurve emnde-aara, aley kerten eptsakuranvepts a iga, kwa cenvaa labare á higa umele.

⁷ Amá ßaaka labare á higa umele sey ba palle ñanna ya ßalakursebale na. Ya ndanaa adaba uwe una, adaba tá ankwá weshakurweshá emnde umele, tá kátá eptsante labare á higa, elva a Yaisu Almasiihu na.

⁸ Amá ma a de ßalakursaa ware labare á higa umele arge una ña dakurnaa ñere na wá, ma ba ñere ñanna, ma malika a sawa am samaya keni, a nyainyainvenyainye Dadaamiya edda-aara.

⁹ Ndza keni ya ndakurndaha. Kina keni yá ndakurndaha zlaße adaliye: ma ware una a de ßalakurse labare á higa umele, gergere antara una kwa cenanaa kure, a nyainyainvenyainye Dadaamiya edda-aara.

¹⁰ Emtu kwa kurken yá tsáká una ganakini a zlebarizleba emnde emtu? Iya yá kátá á zlebiyá ba Dadaamiya. Emtu kwa kurken yá kátá haya áza emnde emtu? Máki yá kátá haya áza emnde zlaße adaliye wá, yá taa gevka waladí á Yaisu Almasiihu.

*Náwa a gevaa estuwa Paul slebela á Yaisu *Almasiihu*

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, wayanwaya ge kwa diyeddiye ganakini labare á higa na ya ßalakursaa iya na wá, elva ñanna elva á urimagweka.

¹² Adaba a binaa urimagweka elva ñanna, a kwarisaa urimagweka, a binaa ba Yaisu an ire-aara.

¹³ Ábi kwa cenáncena nja-aaruwa werre am sarte na ya tse á ba áte nadina á ñere Yahudiyaha. Am sarte ñanna ndza ya shateru zlaða kwakya ge emnde a fetarfe. Baaka názu ndza

maganka ganakini yá keƒanaakeda elva ɲanna ba ƒekidɛki.

14 Am jeba-aaruwa ndza ya jateruwa ba iya ge ukfe-aha-aaruwa umele ge mága názena am nadina á ɲere. Dabantedaba naƒe-aha na ta kwaranɲersaa eggye-aha á ɲere an ervaunƒe-aaruwa palle.

15 Dadaamiya a eksise vateneka, a eksise kwaye zlaɓe yarika, a magiya ɲgurna, a naba ƒahite geni yá gevge sleslera-aara. Samsa sarte na a wayetaa ɲane maa,

16 a naba marise Egdza-aara geni yá ɓalaterá labare-aara ge emnde na ta ɓaaka am nadina á Yahudiya-aha. Am sarte na a marise Egdza-aara ɲanna, danka ya ma ádeza ware keni ge ndava sawari.

17 Ma á dem Urusaliima keni danka ya ƒekidɛki ge de ndava sawari áza emnde na ta gevaa itare zuɲɲwe emnde a ɓela á Yaisu *Almasiihu. Ya naba tse am Dimaska ɲanna, ya naba zlala á dem haha á Arabiya. Daaci ya eptsehe zlaɓe ádaliye á dem Dimaska.

18 Ya magaa yawe keye kalkale, lauktu ya dem Urusaliima, ya de mbapse antara Piyer, ya magaa ba maka buwa ázeɲara.

19 Amá puwanteka ice-aaruwa ƒekidɛki áte emnde a ɓela umele, sey ya naa ba Yakuba egdza emmeɲara ge Yaakadada.

20 Náwa Dadaamiya, icanka fida am názena yá bakurná ya na ba palle keni.

21 Am tsa-aaruwa am Urusaliima, kwaye ya zlala á dem haha á Siriya, antara haha á Silikiya.

²² Am sarte ɲanna maa, zlaɓe diyarika emnde a fetarfe na tá am kwara á Yahudiya.

²³ Sey ta cenaa ba labare-aaruwa áza emnde a fetarfe umele. Ta bantsa emnde ɲanna: Edda-una ndza a shaɲeru zlaɗa werre na wá, eptsapteptsá. Kina wá, ɲane keni á aɲkwa bala labare á higa na ndza a kátá keɗanaakeda ba ɗekidɗeki na.

²⁴ Daaci ta fantau ge gálá Dadaamiya aɗaba slera-aaruwa.

2

Zuɲɲwire á jammeje á Paul antara emnde a bela umele

¹ Daaci ya magaa yawe kelaawa ju ufade ágashe ɲanna, ya naba eptsá adaliye á dem Urusaliima, ɲa saa antara Barnabas, aɲkwa Titus ázeɲere.

² Eptsá-aaruwa ɲanna keni, ndza a marisaa ba Dadaamiya geni sey yá eptsá. Am saasa á ɲere ɲanna wá, ɲa magaa jahava sey ba ɲere antara male-aha á emnde a fetarfe. Daaci ya palaterse sera á labare á higa na ya balateraa ya ge emnde na ta baaka am nadina á ɲere Yahudiya-aha. Aɗaba má jammeka elva á ɲere antara itare, baɗemme á slera-aaruwa na ya maganaa ya werre, antara una ya maganaa am sarte ɲanna, ma andze a gev ba dey.

³ Titus na ɲa jaa ɗaba kerɗe na wá, ɲane ura Yunaniɲkau, amá hyarareka ganakini sey ba laari á demda am shedɗekwe, á gevge emtsaade ura Yahudiya.

⁴ Mbatu wá, tá anƙwa emnde na ta bantsa itare ta emnde a fetarfe, mbate fida na, am jahava á ñere ñanna. Ta bantsa itare wá: Sey a demda emtsaade am shedekwe. Emnde ñanna wá, ta sanerte á ba an ila ge se gya gyada á ñere. Adaba ná kwaraná ba ñere ire á ñere áte názena am nadina á ñere Yahudiya-aha, adaba barka á Yaisu *Almasihu. Daaci tá kátá eptsanerá á dem *tawraita ñanna zlaɓe ádaliye.

⁵ Amá ñere eksaneraareka elva-aatare ðekideki ba cekwaanɗuɗi keni. Wayanerka tá badzanvebadze labare á higa na, adaba ñanna elva a jirire, geni kure keni kwá cenvaacena jirire ñanna, kwá tsaatse átekwa.

⁶ Amá emnde na ta male-aha ba itare am emnde a fetarfe na wá, ma ta male-aha, ma ta male-aha ka keni, ba duksa palle ázerwa. Adaba Dadaamiya wá, ñane á zhareka ice á ura. Am sarte na ya palateraa labare á higa na ya balateraa ge emnde na wá, male-aha ñanna ndaharika geni yananseye elva am waazu-aaruwa.

⁷ Baira ta naba diyeddiye ganakini a fiyaara ba Dadaamiya slera á de balaterá labare á higa ñanna ge emnde na ta baaka am nadina á ñere Yahudiya-aha. Ba seke una a far ge Piyer ge de balateran ge Yahudiya-aha.

⁸ Ta naba lansauke geni ba Dadaamiya na a vanta hakuma ge Piyer, a belanaa á dem Yahudiya-aha na wá, ba duksa palle ge iya keni, a beliyaa ba ñane á dem dagave á emnde na garevka Yahudiya-aha.

⁹ Daaci ba tara Yakuba antara Piyer ira Yuhanna una, ta male-aha á emnde a fetarfe

ɲanna, naranna itare geni ba jirire a fiyaara ba Dadaamiya slera ɲanna. Ta naba vite erva, ta vante ge Barnabas keni, jammeje elva á ɲere áte una ɲanna. Daaci ɲa zluhe am sawari geni ɲere, ɲá de balaterá labare á higa ge emnde na garevka Yahudiya-aha, itare tá de balaterán ge Yahudiya-aha.

¹⁰ Elva palle ta banɲernaa itare wá, a ba itare: Viyawateraaka talage-aha á miya áhuna. Una ɲanna, duksa na ni yá maganá ya keni an ndzedfa-aaruwa bademme.

Paul a valaare ge Piyer á katafke á zlamaha

¹¹ Haraare am iga á una ɲanna maa, samsa Piyer á sem Antakiya, ya naba valaarehe á katafke á zlamaha, adaba magaaka duksa an unɲule-aara.

¹² Adaba am zunɲwire wá, ta zaa dafa ba kerde an emnde na ta baaka am nadina á ɲere. Am sarte ɲanna maa, Yakuba a belaa emnde á deɲere. Ba saremsa emnde ɲanna wá, mele Piyer zaaka dafa antara ɲere mazla-aara. Adaba a wanaa lyawa átuge itare. Adaba itare ɲarnaɲa nadina á ɲere an tsaka ire.

¹³ Yahudiya-aha umele na fartarfe na keni, garevge an dzama ire bubuwa ba seke Piyer. Ba Barnabas an ire-aara keni gazlaagazla, a magan ba seke náza-aatare.

¹⁴ Ba ya nanna dzalaranvedzale jirire á labare á higa, a ba iya, yá elvan ge Piyer á katafke-aatare bademme: Ekka, ka ura Yahudiya, amá ka sem ba estuwa ásehuna, ka ganve ire á ɲa ba seke ka ura Yahudiya ka, njanɲa áte njá á

Yahudiyire. Máki ba estuwa, ká dzegwaná estara hyaterar ge emnde umele geni a njarinja áte njá á Yahudiyire?

Emnde bademme tá enjlese á ba an fetarfire

¹⁵ Nere wá, ña Yahudiya-aha miyenne. Ña emnde na baaka nadina-aatare, ña d'ahaterá an emnde a haypa na ka.

¹⁶ Amá diyañerdiya ganakini ura á shánka jirire áza Dadaamiya an d'aba *tawraitá, sey an fetarfire áte Yaisu *Almasiihu. Ba ñere keni, ña fetaare á ba áte ñane, lauktu ña shaa jirire áza Dadaamiya. Ña shanaa ad'aba ña d'abete tawraiteka. Baaka ura á shá jirire ad'aba á d'abete tawraitá.

¹⁷ Daaci kina wá, ña an'kwa shá jirire á ñere áza Dadaamiya an fetarfire áte Yaisu Almasiihu. An una ñanna wá, ñere keni ña an haypa ba seke emnde bademme. Máki estuwa wá, amaana a sepunyañermaa ba Yaisu Almasiihu emtu am haypa ñanna? Estuweka d'ekid'eki.

¹⁸ Amá má ya eptsarhe z'abe ad'aliye, yá habaza názena ya eptsanve iga wá, yá maga duksa laake á katafke á Dadaamiya.

¹⁹ Máki áte elva á tawraitá wá, iya ba seke yá an emtsa ázeñara. Una keni a jiyaa ba tawraitá ñanna, geni yá shá shifa umele ge d'aba Dadaamiya. Am sarte na ta zleñelaa Yaisu áte dzangala, gevge ba seke ta cebaañer kerde antara ya.

²⁰ Shifa na yá an ñane kina na wá, shifa-aaruweka, yá njá an shifa á Yaisu Almasiihu. An shifa na yá njá an ñane am duniya na wá, yá njá

an fetarfire áte *Egdza á Dadaamiya. A wayitaa ba ñane, haa a naba yaa shifa-aara adaba iya.

²¹ Iya wá, ya taa yanaaka ñgurna á Dadaamiya, geni sey yá d'aba ba tawraita. Adaba ma andze tá naba shansha emnde jirire áza Dadaamiya an d'aba tawraita wá, daaci emtsa á Yaisu Almasiihu na ma andze á gev ba dey.

3

*Daba *tawraita bi fetarfire áte Yaisu *Almasiihu*

¹ Kure emnde a Galatiya wá, baaka enkale á kure. A kedakuraa ware estuwa? Ya palakurnaa tsa sera-aara bademme geni a emtsa estara Yaisu *Almasiihu áte dzaŋgala.

² Ndava-aaruwa ba palle ázekure, vawiteva jawapa! Dadaamiya a vakurte Shedekwe Cufedde; kwa shaa Shedekwe ñanna adaba kwa d'abete *tawraita emtu? Emtu adaba kwa cenaa labare á higa, kwa fetaare an ervaunde á kure palle he?

³ A kedakuraa uwe estuwa áte enkale? Am fantaufe wá, kwa tsaa á ba áte hakuma á Shedekwe Cufedde, amá kina wá, kwá kátá zlanazle an ndzedá á ire á kure emtu?

⁴ Kwakya názena a maganaa Dadaamiya an sleksire-aara am dagave á kure, bademme á una-aha ñanna á gev ba dey emtu? Tamanka ganakini una ñanna á gev ba dey.

⁵ Dadaamiya a vakurte Shedekwe Cufedde, a magaa najipu-aha kwakya am dagave á kure. A magaa una-aha ñanna adaba kwa d'abete

tawraitu emtu? Emtu adaba kwa cenaa labare á higa, kwa fetaare an ervaunḡde á kure palle he?

⁶ Yahauteyeha názena a ndanaa wakita á Dadaamiya áte Ibrahimima, a ba ḡane: Ibrahimima a fetaare áte Dadaamiya. Adaba una ḡanna a shaa jirire áza Dadaamiya.

⁷ Daaci diyaweddiye geni, bademme á emnde na fartarfe áte Dadaamiya á ba an jirire, ba itare una ta wulfe-aha á Ibrahimima.

⁸ Ndza a ndaase vateneka Dadaamiya názena a ganvaa ḡane kina. A ba ḡane am wakita-aara wá, ba emnde na garevka Yahudiya keni, tá de fetarfe áte ḡane. Adaba fetarfire-aatare ḡanna wá, á de gatervege emnde a jirire á katafke-aara. Adaba una ḡanna, a ndanse labare á higa ḡanna ge Ibrahimima emtsaade, a ba ḡane á elvan ge ḡane: Yá de ga barka áte nalgaadama bademme adaba ka.

⁹ Ibrahimima a fetaare áte Dadaamiya, daaci Dadaamiya a gan barka. Diyaweddiye ganakini bademme á emnde na ta fetaare áte Dadaamiya, Dadaamiya á de gater barka ge itare keni.

¹⁰ Adaba bademme á emnde na ta tsaa á ba áte *tawraitu, geni tá shá jirire an ḡane áza Dadaamiya na wá, bademme tá an nyainye áza Dadaamiya. Adaba anḡkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ḡane: Edda una maganaaka názena á ndaaná tawraitu na bademme wá, an nyainye áza Dadaamiya.

¹¹ Baaka shaige-aara, diyamidiya ganakini baaka ura á shá jirire áza Dadaamiya an daba tawraitu. Adaba anḡkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ḡane: Edda una a shaa jirire

áza Dadaamiya an fetarfire wá, ba ñane una an shifa a jirire.

¹² Tara d̄aba tawrait̄a an fetarfire wá, tá maslaaveka. An̄kwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Edda una a t̄saa á ba áte mága názena am tawrait̄a wá, shifa keni á shaná á ba an tawrait̄a ñanna.

¹³ Amaana wá, má an nyainye áza Dadaamiya, ad̄aba dzegwamiyánka mága názena a ndahanaa tawrait̄a na bad̄emme. Amá *Almasiihu a se lyamivaare nyainye ñanna ge miya, a demaa ñane am slede á miya. Ta puwete ba estuwa am wakita á Dadaamiya, geni máki zlen̄el̄arzlen̄ela ura áte nafa wá, amaana an nyainye edda-aara.

¹⁴ Yaisu Almasiihu a magaa una ñanna wá, geni barka na a ba Dadaamiya á elvan ge Ibrahim̄a á de gater ge nalgaadama bad̄emme na wá, á gevge á kya erva an ñane. Zlabe ad̄aliye a magaa una ñanna geni mí shá Shedekewe Cufedēde na a ba Dadaamiya á de vamiteva má famitaarfe na.

**Tawrait̄a á badzeka namána á Dadaamiya*

¹⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, cenaucena, náwa yá palakurá elva an garava á názena mí maganá miya emndimagwaha. Máki njarinja emnde buwa am haha, ta ñgud̄aa namána wá, baaka slepekyateraapekya, baaka slefateraarfe keni.

¹⁶ Ba duksa palle an namána á Dadaamiya keni. Werre wá, Dadaamiya a maganaa *waada ge Ibrahim̄a. Waada ñanna a maganan ge ñane antara wulfe-aara. Ad̄aba a ba ñane: Watse yá gan barka ge nalgaadama bad̄emme á kya erva

an wulfe á ña. Ndahaaka wakita á Dadaamiya: á kya erva an wulfe-aha á ña, amá a baa: wulfe á ña. Wulfe-aara ñanna wá, ba Yaisu *Almasiihu.

¹⁷ Náwa názena yá kátá bakurná ya: Duksa zunḡwe wá, Dadaamiya a maganaa waada ge Ibrahimima. A magaa yawe deremke ufade an kul keye, lauktu a vaterte *tawraita ge Yahudiyaha. Aley keni tawraita ñanna á badzeka názena Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahimima werre. Tawraita á pekyeka namána á Dadaamiya ðekideki, á pekyeka názena a magateraa waada-aara ge emnde keni.

¹⁸ Amá ma andze vaterteva Dadaamiya ge emnde názena a magateraa waada-aara na adaba ta ðabete tawraita wá, daaci ma a gevka adaba namána mazla-aara. Amá Dadaamiya a gan barka ge Ibrahimima, adaba a ḡgudanaa namána-aara.

¹⁹ Máki estuwa, ázara dalila á *tawraita ñanna ba ðekideki? Dalila á tawraita ñanna a fateraara Dadaamiya ge emnde arge názena a magateraa waada-aara na wá, ba ge maraterá haypa-aha-aatare parakke. Dadaamiya a vaterte tawraita ñanna ba ge sarte cekwaangudi ge emnde. Ba ge ufa wulfe á Ibrahimima na a ḡgudateraa namána ge emnde bademme á kya erva an ḡane na. Ba samsa ḡane wá, baaka hakuma á tawraita mazla-aara. Tawraita wá, Dadaamiya ndza a belaa ba malika-aha an ḡane, ge saterán ge emnde. Amá ndza anḡkwa sledagave á emnde antara malika-aha ñanna.

²⁰ Deme keni wá, sledagave wá, á tseme am dagave á emnde buwa. Amá am sarte na

Dadaamiya a maganaa *waada ge Ibrahima wá, ba ñane antara Dadaamiya, baaka sledagave-aatare.

*Ázara dalila á *tawrait*

²¹ Una ñanna á bánba ganakini tara *tawrait tá gyaaveka an namána á Dadaamiya emtu? Estuweka dekideki. Adaba ma andze a dzegwándzegwa tawrait vaterte shifa ge emnde wá, ma andze a dzegwándzegwa vaterte jirire keni á katafke á Dadaamiya. Amá baaka una áza tawrait.

²² Baira deme a ba wakita á Dadaamiya wá, bademme á emnde a duniya tá á ba am erva á haypa. Estuwa anjwa á vaterte názena a magateraa waada-aara na ge emnde adaba fetarfire áte Yaisu *Almasiihu. Á vaterte adaba fetarfire-aatare.

²³ Amá am sarte na ndza zlafe baaka barama ge emnde geni tá fetarfe áte Yaisu wá, ndza a kwaramiyaa ba tawrait, dem sarte na Dadaamiya a weramitaa barama á fetarfire.

²⁴ Una ba estuwa, ndza a giyamiyaa ba tawrait sem sarte na samsa Yaisu Almasiihu. Daaci shamiyánsha jirire áza Dadaamiya adaba famitarfe.

²⁵ Daaci kina wá, sarte á fetarfire áte Yaisu Almasiihu; á giyamiyá tawrait ka mazla-aara.

²⁶ Bademmire á kure kwa ba egdzara á Dadaamiya adaba gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu an fetarfire á kure áte ñane.

²⁷ Bademmire á kure kwa emnde na magarakuránmaga baptisma an zhera á Yaisu Almasiihu na wá, kina wá, kwa de eksa ba Yaisu Almasiihu an ire-aara.

²⁸ Mazla-aara wá, baaka gergerire am dagave á Yahudiya-aha antara emnde a jeba umele bademme. Baaka gergerire am dagave á nave-aha antara emnde na tá kwaraná itare ire-aatare. Baaka gergerire am dagave á zhele an mukse. Bademme á kure kwa ba palle adaba kwa emnde a Yaisu Almasiihu.

²⁹ Zlafe adaliye máki kure gakurevge kwa emnde á Yaisu Almasiihu wá, daaci kure keni kwa wulfe-aha á Ibrahimá. Daaci kwá de shaná ba kure názena Dadaamiya a maganaa waada-aara ge Ibrahimá antara wulfe-aha-aara na.

4

¹ Amaana elva nanna wá, egdzere wá, á de zaná ba nane tsa waráta á há á eddenjara bademme, amá am sarte na zlafe egdzere wá, tá kwaraná ba emnde ba seke nave.

² Am sarte na zlafe egdzere wá, tá fanuwa ba emnde hyema, tá giyaná ba itare, á cená ba náza-aatare, dem sarte na má banba eddenjara nane keni hyephye ura.

³ Ba duksa palle ge miya keni. Am sarte na zlafe ma ba seke egdzara wá, ndza tá kwarámiya ba jini-aha á shaitaine.

⁴ Daada áte sarte na a tsanaa Dadaamiya, a naba belaa Egdza-aara á sem duniya, a se yanaa ba mukse, ta yanaa á ba am *tawraitá nanna,

⁵ geni a varsevare emnde na á kwaraterá tawraitá, á gamivege egdzara á Dadaamiya.

⁶ Kure wá, kwa ba egdzara á Dadaamiya. Adaba una nanna a vakurte Shedekwe á Egdza-aara anjwa am kure. Máki kwá dfaa

Dadaamiya an Dada á dfaa ba Shedefkwe-aara nanna á kyá an we á kure.

⁷ Baɗemmire á kure kwa nave-aha ka mazla-aara, kwa egdzara á Dadaamiya. Máki kwa egdzara-aara wá, baɗemme á názena am huɗe á há-aara ba náza á kure.

Názena á kataná Paul áza emnde a fetarfe

⁸ Werre am sarte na diyakurka Dadaamiya wá, ndza kwa nave-aha á dadaamiya-aha á fida gergere kwakya.

⁹ Amá kina wá, diyakurdiya Dadaamiya á jirire, baira dfeme kwá an diya áza Dadaamiya. Kwá eptsaná estara zlaɓe ádaliye ire á kure ádeza jini-aha á laakire nanna, baaka nampire-aatare na? Labara kwá kátá gev nave-aha-aatare zlaɓe ádaliye?

¹⁰ Ya ndaanaa aɗaba uwe una? Aɗaba kure kwá dzámá ba muɗri-aha, hare-aha á umele, tere-aha á umele, lauktu-aha á umele, ira sakanderi-aha baɗemme.

¹¹ Yá dzámá ire jipu, yá kuvá geni slera-aaruwa na ya maganaa ya am dagave á kure na a gevka dey.

¹² Ate elva á *tawraitá wá, taslawá á kure gawevge ba seke iya, egdzar mama-aha-aaruwa. Aɗaba iya, ya ura Yahudiya, amá ganevge ba seke kure. Sem vatena keni zlaɓe baaka em-taɗkire na kwa magitaa kure dfekideki.

¹³ Diyakurdiya ba kure keni zuɗɗwire á labare á higa na ya de vakurtaa ya wá, ndza a njiyaa ba lapikere am ekse á kure, lauktu ya magakuraa wáazu nanna.

¹⁴ Ge jirire wá, ndza shakurushe zladfa arge iya am lapikere-aaruwa ñanna. Amá yakurika, zharakurika seke ura dey. Baira d'eme lyakuri-valya ba seke ya malika á Dadaamiya, ba seke ya Yaisu *Almasiihu an ire-aara.

¹⁵ Am sarte ñanna wá, ndza kwakya higa á kure. A jaara uwe an higa á kure kina? Am sarte ñanna wá, diyandiya geni ma andze kwá dzegwándzegwa wá, ba ice á kure keni, ma kwá sansese, kwá viteva.

¹⁶ Kina wá, kwá eksiya áte kelaadire mazla-aara, adaba ya bakuraa jirire emtu?

¹⁷ Diyandiya ganakini tá aṅkwa emnde na tá badakurbada geni kwá d'aba ba itare an eṅkale á kure bademme, amá ganakini kwá shá shifa ka. Tá kátá ba tegakuraahe an ya zlauzle.

¹⁸ Máki an unṅule-aara wá, shagera jipu geni tá wayavewayaya emnde am dagave-aatare. Amá iya keni, a yiyaaka ervaunḍe á kure, ma yá aṅkwa am dagave á kure, ma ya baaka am dagave á kure keni.

¹⁹ Iya wá, zlaḅe yá shá ba zladfa adaba kure egdzara-aaruwa. Ya ba seke mukse na am zladfa á ya egdzere. Lauktu á zlauzle zladfa-aaruwa wá, sey má njánja Yaisu *Almasiihu am kure ba shagera.

²⁰ Kina wá, ervaunḍe-aaruwa á kátá ma ba ya am dagave á kure, lauktu ma yá shantaushe ge názena yá bakurná ya. Adaba kina na wá, an wsha ire-aaruwa jipu.

Tara Hajara an Saraatu ta garava-aha á namána gergere buwa

²¹ Ekkure emnde na kwa bantsa kure kwá kátá á kwarakurá *tawraitá na, cenakuránka názena a ndahanaa tawraitá emtu? Vawiteva emtsaade jawapa?

²² Ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya wá, a ba nane wá, Ibrahimá ndza a shaa egdzara buwa. Egdzere palle a yanaa an kwatena, palle-aara a yanaa an mukse-aara.

²³ Egdza á kwatena na wá, ta yan ba seke emnde bademme. Amá mukse-aara wá, a yan estuweka náza-aara. Dadaamiya ndza a maganaa *waada-aara ge Ibrahimá geni watse á shá egdze nanna.

²⁴ Ankwa názu á baminá elva nanna. Nwasha buwa nanna, tara Hajara an Saraatu na keni, tá maramiyá namána-aha gergere buwa a ngudanaa Dadaamiya. Hajara wá, nane kwatena, á maramiyá namána na a ngudanaa Dadaamiya áte ire á wa Sina. Nane a yayaa egdzara-aara am navire.

²⁵ Adaba Hajara wá, nane gevge ba seke wa Sina am haha Arabiya. Adaliye nane gevge ba seke berni á Urusaliima vatena. Adaba bademme á emnde na tá am hufe-aara, ta ba nave-aha á tawraitá.

²⁶ Mukse á há wá, nane gevge ba seke Urusaliima á jirire na am samaya na. Á kwaraná ba nane ire-aara, nane una emmemiya ge miya.

²⁷ Adaba ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba nane:

Ekka mukse dziire na yanka egdzere dekideki, tapakanaaka zladá á yá egdzere dekideki na, kina wá, ehiga an ervaunde á na

bademme. Adaba mukse á keliya wá, tá hwiya ba egdzara-aara arge egdzara á mukse á nawiya.

²⁸ Adaba una nanna kure keni yarakursiye ge buwire, gakurevge ba egdzara á Dadaamiya egdzar mama-aha-aaruwa. Adaba a tsanaa ba estuwa Dadaamiya am waada-aara. Werre keni ndza a maganaa waada-aara ba estuwa ge Ibrahimia geni á de shá Isiyaaku.

²⁹ Am zamana á Ibrahimia werre nanna wá, egdze na a yanaa Hajara ba seke náza á emnde bademme na, a faa zladá áte egdze na a yanaa Saraatu an hakuma á Shedfekwe Cufedfe na. Am dagave á miya vatena keni ba duksa palle.

³⁰ Amá ázara a ba wakita á Dadaamiya? A ba nane: Ngyainsengye mukse á kwatena na, a ezzlálá an egdza-aara. Adaba egdza á kwatena á taa fetka erva-aara áte waráta á eddenjara, sey á záná ba egdza á mukse á há.

³¹ Adaba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, miya wá, ma egdzara á mukse á kwatena ka, ma egdzara á mukse á há na a kwaranaa ba nane ire-aara na.

5

Eptsauka á dem navire dekideki, kwarauk-wara ba kure ire á kure

¹ Yaisu *Almasiihu a enjlamise am *tawraitá wá, geni mí kwaraná ba miya ire á miya. Adaba una nanna, tsawaatse ba shagera, a eptsaraku-raaka zlafe adaliye á dem navire.

² Náwa názu yá bakurná iya Paul: Máki ek-sakuraarekse geni tá puwakurá á dem shedfekwe

wá, ßaaka názena kwá shaná kure am elva á Yaisu Almasiihu ðekidèki.

³ Náwa yá ndakurndá, ma a de demá ware á kure am shedekwe ñanna keni, famfa ire-aara am laarire, sey a maganaamaga edda-aara názu am tawraita baðemme.

⁴ Kure emnde na kwa bantsa kure, kwá shá jirire áza Dadaamiya an ðaba tawraita na wá, tegakurevtege antara Yaisu Almasiihu, eptsakuranveptsá iga ge ñgurna á Dadaamiya.

⁵ Amá ñere wá, fañertefa tama á ñere áte Dadaamiya ganakini watse á vanjerte jirire aðaba fañertarfe, aðaba duksa umeleka. Una názena ñá ufáná ñere an ndzedá na á vanjerte Shedekwe Cufedðe.

⁶ Máki gamiyevge palle antara Yaisu Almasiihu wá, ma damiyemda am shedekwe, ma damiyemka keni ba duksa palle. Duksa yaikke wá, ba fetarfire. Amá wá, a naranna emnde fetarfire á miya. Una ñanna slera á wayavire.

⁷ Am zunñwire ndza shagera zláláva á kure. Á, salikataliya na wá, shagerka zláláva á kure. A piyakurtaa ware ge mága jirire?

⁸ Edda-aara ba fida-aara, a belanaa Dadaamiya na a ðakurðaha na ka.

⁹ Una ba jire, egdza shahi á makala ba cekwaangudí á tsantetse ukpa na an wasla baðemme.

¹⁰ Aðaba barka á Yaakadada wá, fantarfe an kure á ba an jirire, geni á de geraavka elva á miya. Amá edda una ankwá á weshakurweshá ñanna wá, ma ware edda-aara keni, á de ñezleka am shairiya á Dadaamiya.

¹¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ya yán vateneka balaterá elva a dem shedekwe ge emnde, geni tá shá jirire an nane áza Dadaamiya. Ma andze yá bálá ba una nanna sem vatena wá, ma tá feka Yahudiya-aha zladá áte ya mazla-aara. Daaci elva a emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzangala na keni, ma andze á taa yanaaka ervaunđe-aatare.

¹² Emnde nanna tá weshakurweshá na wá, a datsaraadátsá kwa náza-aatare bademme, a garevge nadíma-aha.

¹³ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, kure wá, a dhakurtaa ba Dadaamiya, geni kwá kwaraná ba kure ire á kure. Am kwara ire á kure nanna maa, magauka názena á kataná ire á kure bademme. Arge una nanna wá, ma ware keni a maganánmaga duksa ge ura an wayavire.

¹⁴ Adaba shairiya-aha-aara bademme jammeje am shairiya palle, a ba nane: Ewwáya sleriya á n̄a ba seke ire á n̄a.

¹⁵ Amá má kwá dagala am dagave á kure, kwá wawa vuwa á kure an slare ba seke dabba-aha á kaamba wá, faufa kwa hyema, kedawanaaka shifa á kure bademme.

Yawanya a tedakurteda ba Shedekwe Cudedde

¹⁶ Názena yá bakurná iya na wá, yawanya a tedakurteda ba Shedekwe Cudedde. Magauka názena ni á kataná ba ire á kure.

¹⁷ Adaba názena á kataná ire á urimagwe wá, tá gyaaveka antara náza á Shedekwe Cudedde. Názena á kataná Shedekwe Cudedde keni tá gyaaveka antara una á kataná ire á

urimagwe. Duksa-aha buwa ɲanna wá, tá jammeka ɔfekideki. Daaci kwá taa maganaaka názena ni á kataná ba ire á kure.

¹⁸ Daaci má á teɔaakurá Shedekwe Cudedɔde wá, kwa ɓaaka am erva á *tawraita mazla-aara.

¹⁹ Baɔemme á názena á kataná ire á urimagwe á ba áte parakkire. Duksa-aha ɲanna ba tara gwardzire, dakarire, zawarire,

²⁰ kyula hele, mága namselkwa, mága ke-laadire, dagala, shelha, ica ervaunɔde, gardfire, tega ye á emnde, antara mága gergerire am dagave á emnde.

²¹ Zlaɓe ádaliye, daɲɲwire antara gev slembazla ira mága slakwatsire. Aɲkwa zlaɓe ádaliye jeba á duksa-aha ɲanna kwakya á kataná ire á urimagwe. Ba seke una ya ndakurndaha na, yá fakuremfe zlaɓe ádaliye am vuwa, baɔemme á emnde na tá maga ba jeba á duksa-aha ɲanna, tá shánka á dem zlanna á Dadaamiya ɔfekideki.

²² Amá nampire á slerá á Shedekwe Cudedɔde wá, tara wayavire, higa, hairire, farvaunɔde, zevarzire, maggwire, dzayyire á ervaunɔde,

²³ kemaarire ira tá kwarukware vuwa-aatare. Baɔemme á duksa-aha ɲanna wá, piyaaka shairiya á Dadaamiya.

²⁴ Emnde á Yaisu *Almasiihu wá, ceɓaarceɓa sunu-aatare baɔemme áte dzaɲgala, ɓaaka am itare mazla-aara.

²⁵ Ba Shedekwe Cudedɔde una slevamite shifa. Daaci yaumiyányá á taɔamitáɔá ba ɲane palle.

²⁶ Yaumiyányá gálá ire, tatayaumika dagala an emnde, shelaumika keni.

6

Melawanumele ge ire á kure ge sepa gwatama-aha á kure

¹ Ya ndaa ba kure egdzar mama-aha-aaruwa, máki kwá nanna dzalevdzale palle á kure á dem haypa wá, kure na kwá an Shedekwe á Dadaamiya na wá, naba melawanumele, ept-sawanaaptsa zlaɓe ádaliye ásete barama. Amá wá, magauka an ervaunɗe. Daaci ma ware á kure keni, a effa hyema geni a demka ɗane keni á dem huɗe-aara.

² Melawanumele ge ire á kure ge sepa gwatama-aha á kure. Má kwá aɗkwa maga una ɗanna wá, kwá aɗkwa maga názena a fakuraara Yaisu *Almasiihu am shairiya-aara.

³ Má ura aɗkwa slaslaná am ervaunɗe-aara ganakini ɗane hyephye am duksa, mbate keni hyepka ba názara keni, an una ɗanna á keɗaná ba ɗane ire-aara.

⁴ Daaci ma ware keni a zharanaazhára názu am zlaláwa-aara, máki shagera slera-aara, a vante higa ba ge ɗane, amá adaba a jateru ge emnde umeleka.

⁵ Adaba ma ware keni á ba an názena a faraa Dadaamiya ge ɗane.

⁶ Edda una á tsaha elva á Dadaamiya wá, a tegansetege názu am erva-aara baɗemme, a vanteva ge malum-aara keni.

⁷ Diyaweddiye ba shagera geni ura á dzegwánka á zlerma Dadaamiya. Baɗemme á názena ni a jemaa edda-aara am haha, á de shá ba una ɗanna.

⁸ Edda una á maga ba názena á kataná ire-aara, á de shá ba emtsa. Amá edda una á maga ba názena á kataná Shedfekwe á Dadaamiya wá, ñane á de shá shifa na á zleka na.

⁹ Yaumiyánka mága maggwire. Adaba má samsa laukte-aara, zlaɓe yamiyánka wá, mí de shánsha nampire-aara.

¹⁰ Adaba una ñanna, vacitu má njaanja slera á mága maggwire á katafke á miya wá, ma-gaumimága una ñanna áte emnde baɗemme. Baaka ɗeme seke emnde na fartarfe.

Halawuwa á elva

¹¹ Náwa una wá, yá aɓkwa puwetá ba iya an erva-aaruwa, yá aɓkwa puwan ba yaikyaike.

¹² Emnde na tá kátá hyakuraare á ba áte laarire, geni sey kwá demda am shedfekwe na wá, tá kátá haya á ba áza emnde. Una ñanna tá magan ba geni a shaterka zlaɗa má tá maga waazu áte emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzaɗgala.

¹³ Adaba ba emnde na tá am shedfekwe ñanna keni, ñarnaaka názena am *tawraitu baɗemme. Tá kátá puwakurá am shedfekwe, ba geni tá gálá ire an kure, adaba kwá aɓkwa ɗabaterɗába.

¹⁴ Amá iya wá, yá galaná á ba áte emtsa á Yaisu Almasiihu palle ire-aaruwa. Adaba emtsa-aara áte dzaɗgala ñanna wá, kazlaɗa á duniya gevge ba seke emtsa á katafke-aaruwa, iya keni, ganevge ba seke emtsa á katafke á kazlaɗa á duniya.

¹⁵ Adaba áte barama á Yaisu Almasiihu wá, ma damda edda-aara am shedfekwe, ma damka keni,

ba duksa palle. Duksa yaikke wá, ba gev ura áŋwaslire.

¹⁶ Baɗemme á emnde na ni tá njá á ba áte una ŋanna wá, ba itare una ta emnde á Dadaamiya an jirire. Dadaamiya a zatervarze, a vaterteva hairire.

¹⁷ Fetu vatena, edda-aara a siyanka fitenire na mazla-aara. Aɗaba ververe-aha na áte iya na wá, á maraná ba una ŋanna ganakini iya wá, ganevge ya náza á Yaisu.

¹⁸ Egdzar mama-aha-aaruwa, a magakuránmaga Yaakadada Yaisu Almasiihu ŋurna-aara ge kure baɗemme. *Aamin.

Wandala
The Holy Bible in the Wandala language of
Cameroon
La Bible en wandala

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wandala

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source
files dated 13 May 2025
dec75dd5-4784-5059-aa00-668d508a6b0d